

Можливість отримувати великі прибутки включає ризики, пов'язані з їх отриманням.

Спроможність легко залучити інвесторів та отримати великі гроші приваблює до ринку криптовалют велику кількість шахраїв.

Першою небезпекою можна назвати непорядність постачальника послуги, виявлено десятки шахрайських схем, які працюють як фінансові піраміди [3].

4. Суть його полягає в тому, що немає однієї єдиної ціни на біткоїн. Кожна біржа встановлює свої курси обміну біткоїнів, які можуть значно відрізнитися. А таких бірж в інтернеті, які дозволяють продати / купити біткоїни величезна кількість.

Для заробітку на арбітражі, по-перше, потрібно зареєструватися на великих біржах з обміну біткоїнів. Далі необхідно буде періодично стежити за ціною покупки / продажу на цих біржах (для цього можна для прикладу використовувати сервіс bitkurs.ru/markets).

У разі, якщо ціна на одній біржі помітно вище, а на іншій нижче – то на одній біржі ми купуємо за низьким курсом, а на іншій продаємо по високому.

5. Інвестиції в біткоїн - це довгострокове зобов'язання, часто з декількома цілями, такими як диверсифікація портфеля, хеджування ризиків, бізнес і т. д. Інвестори криптовалюти, як правило, незалежні від волатильності цін і навряд чи зможуть вийти зі своїх позицій.

На відміну від цього, більшість трейдерів підтримують тільки короткострокові позиції, перебуваючи в торгівлі максимум на кілька місяців, але найчастіше – на протязі декількох годин. Такі учасники ринку також надзвичайно чутливі до ціни, а прагнення до пошуку кращої вартості на вхід і вихід необхідно їм для відмови від своїх позицій, якщо вони виявляються не вигідними [3].

Отже, підсумовуючи все вище сказане, можемо розуміти, що заробіток на криптовалютах можливий і цілком реальний, тільки це потребує дуже багато часу та зусиль для вивчення даної галузі, але все ж інновації у галузі мережевої індустрії тільки вдосконалюються і ми повинні вдосконалюватися теж.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Як заробити біткоїни – кращі способи [Електронний ресурс]-Режим доступу: <https://bitcoin-ua.top/yak-zarobyty-bitkoiny.html>.
  2. Манахов, В.А. Пірінгова електронна платіжна система - біткоїни/В.А. Манахов//Інновації в науці.- 2014. - №29.- С.218-224.
  3. Новини та події мережі bitcoin: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://bitcoin-info>.
-

**Тринадцята Маріанна Володимирівна, магістрантка 1 курсу,
Тулай Оксана Іванівна, д.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів імені С.І. Юрія**

НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сучасна пенсійна система України є трирівнева та включає як розподільчі, так і накопичувальні компоненти. Фактично в країні продовжує

домінувати солідарна пенсійна система, заснована на розподільчому принципі фінансування. Проте солідарні пенсійні системи формувалися в деякій іншій демографічній ситуації, а в умовах підвищення демографічного навантаження особами похилого віку – неспроможні забезпечити високий рівень пенсійного забезпечення. Окрім того, досі не відбулося запровадження загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи в Україні. Враховуючи вищезазначене, активізація недержавних пенсійних програм є найбільш реальною можливістю протидії демографічним ризикам.

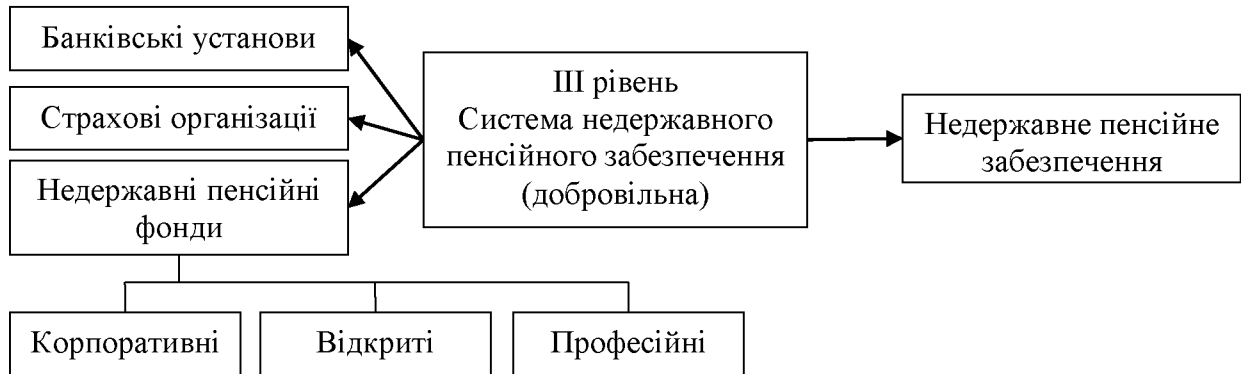
Переваги недержавного пенсійного забезпечення у тому, що вони здатні гнучкіше, в порівнянні з державною пенсійною системою, враховувати індивідуальні потреби страхувальника. Оскільки, у межах добровільного пенсійного страхування існує можливість вибору форми виплати (регулярна протягом визначеного періоду або одноразова), а також страхувальник має право змінити НПФ за власним бажанням, обираючи собі фонд, що забезпечує найвищий інвестиційний дохід. Додатковою перевагою є можливість отримання пенсійних накопичень правонаступниками у випадку смерті учасника. Це дозволяє індивідуалізувати процес накопичення пенсійного капіталу. Окрім того, недержавні пенсійні програми передбачають можливість визначати умови пенсійного договору, керуючись як фінансовими можливостями учасника, так і розумінням специфіки власних потреб у майбутньому, можливо обмежити кількість років протягом яких здійснюватимуться пенсійні виплати, збільшивши їх розмір у визначеному періоді [3].

Станом на початок 2016 р. світові пенсійні активи накопичувальних фондів 16 найбільших ринків світу становили \$35,3 трлн. У США та Австрії пенсійні фонди концентрують понад 90% ВВП, Голландії – 120%, Швейцарії – 113%, в Україні пенсійні активи не перевищують 1% ВВП. До п'ятірки лідерів також входять США (\$22 трлн.), Велика Британія (\$3,2 трлн), Японія (\$2,7 трлн), Австралія (\$1,5 трлн), Канада (\$1,5 трлн). Середня пенсія у цих країнах становить близько 1500 дол./міс. за здійснення щомісячних внесків на рахунок недержавних пенсійних фондів у розмірі 15-18% від доходу [3].

Недержавне пенсійне забезпечення здійснюється: НПФ шляхом укладення пенсійних контрактів між пенсійними фондами та їх вкладниками; страховими організаціями через укладення договорів страхування довічної пенсії, страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника фонду; банківськими установами шляхом укладення договорів про відкриття депозитних пенсійних рахунків для накопичення заощаджень у межах суми, визначеної для відшкодування вкладів фондом гарантування вкладів фізичних осіб. (рис.1.).

На основі аналізу основних показників діяльності НПФ за цей час варто зазначити тенденцію зменшення кількості НПФ в Україні: згідно з даними нового Нацкомфінпослуг, станом на 31.12.2017 р. в Держреєстрі фінансових установ містилася інформація про 64 НПФ та 22 адміністратори НПФ (станом на 31.03.2016 р. у Держреєстрі налічувалось 69 НПФ та 23 адміністратори). У 2015 році у Держреєстрі налічувалось 72 НПФ та 23 адміністратори. Найбільша

кількість НПФ зосереджена у м. Києві – 48 (або 72,7 % від загальної кількості зареєстрованих). Дійсно, даний факт підтверджений таким явищем, як надзвичайна концентрація та централізація, що тягне за собою ускладнення доступу до них населення переважної більшості регіонів [1].

Рис. 1. Суб'єкти система недержавного пенсійного забезпечення

Станом на 31.12.2017 р. недержавними пенсійними фондами було укладено 58,7 тис. пенсійних контрактів, що виявилось на 6,2% (3,9 тис.) менше порівняно з 31.12.2016 р. При цьому з вкладниками - фізособами було укладено 51,7 тис. контрактів, з вкладниками – фізособами-підприємцями – 0,1 тис., а з вкладниками - юрособами – 6,9 тис. Пенсійні контракти укладено з 52,5 тис. вкладників, з яких 1,8 тис. (або 3,4%) – це юридичні особи, а 50,7 тис. або 96,6% – фізичні особи. Кількість вкладників НПФ станом на 31.12.2017 р. зменшилася у порівнянні з аналогічною датою 2016 року на 4 тис. або на 7,1%. Загальна кількість учасників НПФ на 31.12.2017 р. становила 840,8 тис. осіб (станом на 31.12.2016 р. їх нараховувалося 834 тис. осіб). Переважну більшість учасників НПФ (61,4%) становили особи віком від 25 до 50 років та особи вікової групи від 50 до 60 років (27%). Частка учасників НПФ вікової групи старше 60 років дорівнювала 10,2%, вікової групи до 25 років – 1,4%. При цьому в кожній віковій групі більшість становили чоловіки, крім групи старше 60 років їхня кількість перевищувала жінок у 2,5 рази.

Пенсійні виплати з НПФ (одноразові та на визначений строк) станом на 31.12.2017 р. склали 696,3 млн. грн., що виявилось на 10,5% більше в порівнянні зі станом на 31.12.2016 р. При цьому одноразові виплати зросли на 1,3%, а пенсійні виплати на визначений строк – на 45,9%. Сукупно недержавними пенсійними фондами станом на 31.12.2017 р. було здійснено пенсійних виплат (одноразових та на визначений строк) 78,8 тис. учасників, що склало 9,4% від їх загальної кількості. Середній розмір одноразової пенсійної виплати на одного учасника НПФ, який отримав / отримує пенсійну виплату одноразово, станом на 31.12.2017 р. дорівнював 6,8 тис. грн. (станом на 31.12.2016 р. – 6,4 тис. грн.), а середній розмір пенсійної виплати на визначений строк на одного учасника НПФ, який отримав / отримує пенсійну виплату на визначений строк, – 47,8 тис. грн. (станом на 31.12.2016 р. – 33,9 тис. грн.). Сума пенсійних внесків до НПФ станом на 31.12.2017 р. дорівнювала 1897,3

млн. грн., збільшившись у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року на 0,1% (2,1 млн. грн.) [2].

Як бачимо, НПФ в період реформ 2015-2017 років розвиваються досить повільно, що пов'язано як із нестабільними суспільно-політичними, економічними, правовими тенденціями, так і низькою платоспроможністю населення, повільною швидкістю державного стимулювання, а головне – низьким ступенем суспільної довіри до фінансових інститутів.

Також для більш ефективного функціонування НПФ потрібно вдатися до запланованих заходів реформування системи адміністративно-правового нагляду за діяльністю НПФ. До сукупності заходів з удосконалення системи адміністративно-правового нагляду за діяльністю НПФ слід віднести: встановлення чіткої ієрархії та розподілу функцій серед контролюючих, наглядових, фіскальних і правоохоронних органів; законодавче підтвердження правового статусу установи та уніфікація законодавства, що регулює діяльність з НПЗ; посилення інвестиційної політики, що безпосередньо впливає на стан захисту коштів; удосконалення та створення законодавчо-правового та організаційного підґрунтя елементів реалізації інвестиційної політики; утворення професійного об'єднання НПФ в організацію саморегулювання; підвищення рівня інформаційно-правової роботи в сфері додаткового НПЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Баланюк Н.Ю. Проблеми функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні в період реформ 2015–2017 років [Електронний ресурс] / Н.Ю. Баланюк, І.О. Федоров // Форум права: електрон. наук. Фахове вид. 2017. № 4. С. 8–12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_3.pdf*
2. *Владика Ю.П. Напрями розвитку недержавного пенсійного забезпечення [Електронний ресурс] / Ю.П.Владика // Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 19. 2017. С. 382-386. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/19-2017/75.pdf>*
3. *Черненко К. П. Проблеми та перспективи розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні [Електронний ресурс] / К. П.Черненко // Економіка та держава № 10. 2015. Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2015/13.pdf*

**Григораш Христина Володимирівна, магістрантка 1 курсу,
Алексєєнко Людмила Михайлівна, д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку та фінансів**

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

«Економічна проблема: як у всіх забрати, щоб кожному додати»

Хенрик Ягодзинський

Забезпечення успішного розвитку суспільних відносин країни передбачає створення сприятливих умов для стимулювання довгострокового економічного зростання. Це зумовлене результативністю вирішення питань щодо підвищення ефективності бюджетних видатків та їх оптимізації.

Видатки бюджету – це кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на